

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 21:20
Diariernr: 21/00610
Handläggare: Mona Fridell m.fl.
Ämnesord: Ekonomi
Avdelning: Ekonomi och styrning
Sektion/Enhet: Ekonomisk analys
Extern medverkan:
Datum: 2021-04-29
Mottagare: Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans
Rubrik: Budgetförutsättningar för åren 2021–2024
Ersätter:
Bilagor: Bilaga 1: Kostnadsutjämning 2022 prognos, kronor per invånare
Bilaga 2: Förändring bidrag & avgift prognos 2022 mot utfall 2021, kronor per invånare
Bilaga 3: Preliminär utjämning av LSS-kostnader 2022
”Prognosunderlag K-2021–2028-21020”, finns på nedanstående webbsida:
<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/skatteunderlagsprognos/prognosunderlagforkommuner.1356.html>

Sammanfattning

Jämfört med den prognos vi presenterade i februari (cirkulär 21:12) räknar vi nu med lite starkare skatteunderlagstillväxt i början av perioden och lite svagare mot slutet. Det beror på att ny statistik visar starkare tillväxt av arbetade timmar 2021 än vad vi förutsåg i februari, men vi har inte ändrat vår tidigare bedömning av sysselsättningsnivån 2024.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

CIRKULÄR 21:20

Ekonomi:
Ekonomi och styrning
Mona Fridell m.fl.
EJ

Kommunstyrelsen
Ekonomi/finans

Budgetförutsättningar för åren 2021–2024

I detta cirkulär presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Ny befolkningsprognos
- Preliminär kostnadsutjämning 2022
- Reviderad LSS-utjämning 2021
- Preliminär LSS-utjämning 2022
- Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex
- Nya instruktioner till modellen Skatter & bidrag

Jämfört med den prognos vi presenterade i februari (cirkulär 21:12) räknar vi nu med lite starkare skatteunderlagstillväxt i början av perioden och lite svagare mot slutet. Det beror på att ny statistik visar starkare tillväxt av arbetade timmar 2021 än vad vi förutsåg i februari, men vi har inte ändrat vår tidigare bedömning av sysselsättningsnivån 2024.

Samhällsekonomisk utveckling

Skatteunderlagsprognosen vilar på ett samhällsekonomiskt scenario där Sverige går mot normalkonjunktur 2024. Prognosen för 2021 pekar mot stark återhämtning, och även 2022 räknar vi med hög tillväxt, såväl för BNP som för sysselsättningen. Efter nedgången i produktion och sysselsättning 2020 följer därmed flera år av obruten konjunkturuppgång. Jämfört med föregående prognoser antas något högre BNP-tillväxt 2021–2022, samt något lägre BNP-tillväxt under kalkylåren 2023–2024. Den djupa konjunktursvackan 2020 förväntas försvaga arbetsmarknaden också ”efter krisen”. Andelen arbetslösa antas ännu 2024 ligga högre än de nivåer som gällde före pandemin. Den samhällsekonomiska utvecklingen kommer mer utförligt att beskrivas i *Ekonomirapporten, maj 2021*, som publiceras den 11 maj.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin

Procentuell förändring om inte annat anges

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
BNP*	1,4	-3,1	3,2	3,5	1,9	2,0
Sysselsättning, timmar*	-0,3	-3,8	1,8	2,4	0,9	0,7
Relativ arbetslöshet, procent**	7,1 (6,8)	8,6 (8,3)	8,8	8,1	7,8	7,5
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,8	5,0	1,5	2,2	2,4	2,4
Timlön, Konjunkturlönestatistiken	2,6	2,1	2,6	2,2	2,4	2,4
Inflation, KPIF	1,7	0,5	1,8	1,4	1,8	2,0
Inflation, KPI	1,8	0,5	1,6	1,5	2,1	2,4
Befolkning, 15–74 år***	0,7	0,4	0,2	0,4	0,4	0,5

*Kalenderkorrigerat.

**Prognos och framskrivning åren 2021–2024 baseras på data enligt AKU-utfall januari–februari 2021. Definitions- och metodändringar i AKU medför tidsseriebrott, för bland annat sysselsättning och arbetskraften – varför data före/efter januari 2021 ej är jämförbara. Med syfte att ge bättre jämförbarhet visas ovan andelen arbetslösa 2019 och 2020 som ungefärligen torde ha gällt när effekten av statistikförändringarna beaktas. Andelen arbetslösa skulle då ha varit något högre; de officiella utfallen 2019–2020 ges i parenteser i tabellen.

*** Kalkylerna är baserad på den befolkningsprognos som SCB publicerade 8 april 2020. Den nya befolkningsprognos som publicerades 28 april 2021 har ej kunnat beaktats.

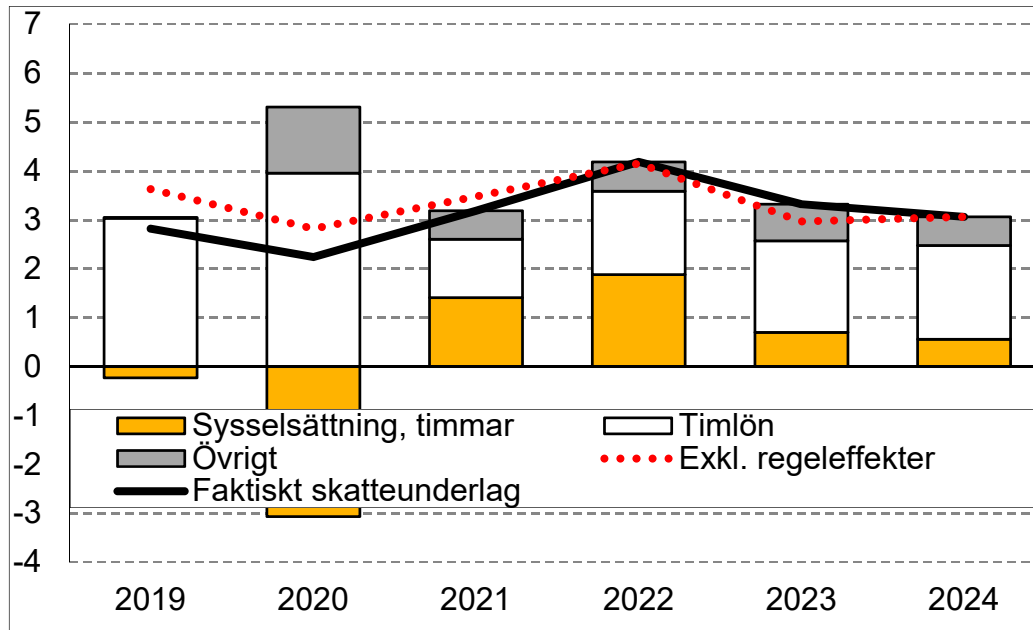
Små ökningar av skatteunderlaget 2020 och 2021

Framskrivningen av skatteunderlaget 2020–2024 (diagram 1) baseras på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas här ovan.

Vår prognos för 2020 visar den lägsta skatteunderlagstillväxten på 10 år. Det är en effekt av den kraftiga konjunktur nedgång pandemin utlöst. Antalet sysselsatta minskade, en mindre andel av de sysselsatta arbetade (eftersom fler var frånvarande) och den arbetade tiden per person minskade kraftigt. Det motverkas visserligen av omfattande utbetalningar av permitteringslön, det vill säga löneutbetalningar utan motsvarande arbetsinsats, men lönesumman växte ändå med mindre än en procent. Samtidigt ökade visserligen inkomster från arbetslöshetsersättning och sjukpenning mycket kraftigt, till stor del en följd av covid-19-pandemin och tillfälliga åtgärder som beslutats för att mildra effekterna av denna. Men skatteunderlagstillväxten ser ändå ut att ha stannat en bit över två procent.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter

Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket, SKR.

Under tredje kvartalet 2020 inleddes en snabb konjunkturåterhämtning. Men när pandemins andra våg vällde in under senare delen av hösten upphörde återhämtningen nästan helt och den går fortfarande på sparlåga. Trots det räknar vi med att lönesumman ökar betydligt mer 2021 än 2020. Det beror främst på att vi prognostiserar tilltagande ökning av arbetade timmar under andra halvåret, tack vare minskad smittspridning och att en stor andel av befolkningen då bör vara vaccinerad. Inkomster från sjuk- och föräldrapenning börjar återgå till mer normala nivåer och indexeringen av pensionsinkomster blir lägre än 2020 men arbetslöshetsersättningarna fortsätter öka i snabb takt. Totaleffekten är att vi räknar med en klar förbättring av skatteunderlagstillväxten 2021.

Konjunkturåterhämtningen ger tillfälligt hög skatteunderlagstillväxt 2022

För nästa år visar våra beräkningar att skatteunderlagstillväxten tilltar till den historiska trenden, för att 2023 och 2024 åter falla tillbaka till väsentligt lägre ökningstal. De bygger på vårt scenario för den samhällsekonomiska utvecklingen, som efter 2021 innebär stadig konjunkturförbättring med ihållande stor ökning av arbetade timmar, framförallt 2022. Därefter ökar arbetade timmar långsammare men ändå i relativt hög takt både 2023 och 2024, då arbetsmarknaden når konjunkturrell balans. Löneökningarna tilltar gradvis i vår framskrivning men är måttliga i ett historiskt perspektiv.

Detta hänger samman med antagandet om låg inflation, liksom en svag produktivitetstillväxt för hela samhällsekonomin.

Den underliggande utvecklingen

Skatteunderlagets utveckling påverkas av flera regelförändringar vars effekter på regioners och kommuners skatteintäkter regleras genom höjningar och sänkningar av det generella statsbidraget. Det betyder att skatteunderlagets underliggande ökningstakt avviker från den faktiska alla år 2020–2023 (diagram 1). Både år 2020 och 2021 drar ytterligare höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år ner den faktiska ökningen. Det motverkas delvis av ändrade värden för förmånsbilar 2021, men nettoeffekten är negativ. År 2022 ökar effekten av ändrade värden för förmånsbilarna något, vilket ger en underliggande ökningstakt som är marginellt lägre än den faktiska. År 2023 ökar effekten av ändrade värden för förmånsbilar ytterligare samtidigt som höjd riktålder i pensionssystemet minskar grundavdragen. Båda dessa höjer den faktiska ökningstakten jämfört med den underliggande.

Förändring jämfört med SKR:s februariprognos

Den aktuella prognosen visar lika stor ökning för framskrivningsperioden som helhet som den vi publicerade i februari (cirkulär 21:12). Men förloppet ser lite annorlunda ut nu, med något högre skatteunderlagstillväxt i början av perioden och lite lägre i slutet (tabell 2).

Tabell 2. De senaste skatteunderlagsprognoserna

Procentuell förändring

	2020	2021	2022	2023	2024
SKR, aktuell	2,2	3,2	4,2	3,3	3,1
SKR, föregående	2,2	3,0	4,1	3,5	3,2
Regeringen, apr	2,0	3,2	3,6	3,4	3,0
ESV, mars	2,0	2,6	3,6	3,4	3,5
Akkumulerat					
SKR, aktuell	2,2	5,5	9,9	13,6	17,1
SKR, föregående	2,2	5,2	9,6	13,4	17,1
Regeringen, apr	2,0	5,3	9,1	12,8	16,1
ESV, mars	2,0	4,6	8,5	12,1	16,0

Källa: Ekonomistyrningsverket, Regeringen, SKR.

Förklaringen är främst att nytillkommen statistik indikerar att arbetade timmar öka mer 2021 än vad vi förutsåg i februari. Eftersom vi inte ändrat vår bedömning av sysselsättningsnivån i konjunkturell balans 2024 betyder det att mindre ökning återstår längre fram. År 2021 och 2022 motverkas effekten av uppjusterade timmar delvis av att timlönerna reviderats ner något dessa år.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

Den prognos regeringen presenterade i vårpropositionen i april visar lägre skatteunderlagstillväxt än SKR:s, trots att regeringen utgår från samma ökningstakt för lönesumman som SKR eller något högre samtliga år. Skillnaden mellan prognoserna är särskilt stor 2022. Vad som förklarar skillnaden framgår inte av vårpropositionen.

Även den prognos Ekonomistyrningsverket (ESV) presenterade i mars visar mindre ökning av skatteunderlaget än SKR:s totalt för hela perioden. ESV utgår också från större ökning av lönesumman för perioden som helhet. Att SKR:s prognos visar större ökning än ESV:s 2020 och 2021 förklaras av att bedömningarna skiljer sig åt på en rad punkter. Främst handlar det om att pensioner, arbetsmarknadsersättningar, sjuk- och föräldraförsäkring samt grundavdrag utvecklas olika i de båda prognoserna. Att bedömningarna skiljer sig åt för 2022 beror till stor del på att SKR:s prognos baseras på större ökning av timlönerna. Mot slutet av perioden räknar ESV med större ökning av skatteunderlaget än SKR. Det beror främst på att löneökningarna är större i ESV-prognosen.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för RUR som beslutas av fullmäktige.

Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos skulle det vara möjligt för 2021, 2023 och 2024 (tabell 3). En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2021	2022	2023	2024
Snitt 10 år	4,1	4,0	4,0	3,9
Årlig ökning	3,5	4,2	3,0	3,1
Differens	-0,6	0,2	-1,0	-0,8

Källa: Skatteverket och SKR.

Slutavräkningar 2020–2021

Slutavräkning 2020

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation RKR R2 intäkter, ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKR:s skatteunderlagsprognos i december.

Regeringen fastställde uppräkningsfaktorerna för 2019 och 2020 till 3,4 procent respektive 2,6 procent i Budgetpropositionen för år 2020. Slutligt utfall för 2019 blev 2,82 procent och vår prognos i december 2020 visade på en ökning av skatteunderlaget med 1,7 procent för 2020. Med den bedömningen uppgick rekommenderad uppbokning i bokslut 2020 till –715 kronor per invånare den 1.11.2019.

SKR:s prognos enligt detta cirkulär visar en uppräkning med 2,24 procent för 2020 vilket innebär att prognosen för slutavräkningen 2020 beräknas till –460 kronor per invånare och därmed uppstår en positiv korrigeringspost på 255 kronor per invånare den 1.11.2019. Jämfört med vår prognos i februari är det en förbättring med 32 kronor per invånare.

Slutavräkning 2021

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2020 och 2021 uppgår till 2,0 procent respektive 2,2 procent, enligt Budgetpropositionen för 2021. SKR:s prognos innebär en högre uppräkning vilket gör att vår prognos för slutavräkningen 2021 blir positiv och uppgår till 582 kronor per invånare den 1.11.2020. Jämfört med vår prognos i februari är det en förbättring med 117 kronor per invånare.

Ny befolkningsprognos

Den 28 april presenterade SCB en befolkningsprognos för åren 2021–2070.

Befolkningsökningen är inte jämn i alla åldrar och befolkningen ökar mest i de äldre åldrarna. Befolkningen väntas att öka både för att fler föds än det avlider och för att fler invandrar än utvandrar. Den årliga befolkningsökningen är dock lägre än i föregående prognos från SCB.

Mer om prognosen finns att läsa på SCB:s webbplats:

<https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/befolkning/befolkningsframskrivningar/befolkningsframskrivningar/pong/statistiknyhet/sveriges-framtida-befolkning-2021-2070/>

Den 3 juni publiceras befolkningsframskrivningar för regioner och kommuner.

I tabellen nedan syns den nya prognosen, som vi har räknat om till befolkningen per första november respektive år.

Tabell 4. Befolkningsprognos för åren 2020–2024

Antal och procent

	2020	2021	2022	2023	2024
Utfall/prognos	10 378 483	10 427 485	10 476 310	10 523 145	10 569 114
Förändring, %	1,006	1,005	1,005	1,004	1,004

Källa: SCB.

Regleringsbidrag/avgift

SKR har gjort en bedömning av regleringsposten i den kommunalekonomiska utjämningen för åren 2021 till 2024 (tabell 5 och 6). Förändringar sedan senaste bedömningen i cirkulär 21:12 beror på vår senaste skatteunderlagsprognos.

Tabell 5. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2021 till 2024

Miljoner kronor

	2021	2022	2023	2024
Inkomstutjämning, netto (+)	72 646	76 601	79 145	81 574
Strukturbidrag (+)	1 048	1 053	1 058	1 062
Införandebidrag (+)	919	242	27	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	74 547	77 896	80 230	82 636
Ramanslag (–) (Utgift för staten) (2)	105 403	102 095	96 889	96 854
Differens → Regleringspost (2)–(1)	30 856	24 200	16 660	14 218

Källa: SCB och SKR.

Tabell 6. Prognos över regleringsbidrag/avgift 2021 till 2024

Kronor per invånare

	2021	2022	2023	2024
Inkomstutjämning, netto (+)	7 000	7 346	7 555	7 752
Strukturbidrag (+)	101	101	101	101
Införandebidrag (+)	89	23	3	0
Summa inkomster för kommunerna (1)	7 183	7 470	7 658	7 853
Ramanslag (-) (Utgift för staten) (2)	10 156	9 791	9 248	9 204
Differens → Regleringspost (2)-(1)	2 973	2 321	1 590	1 351

Källa: SCB och SKR.

Samtliga förändringar som gjordes av anslaget under 2020 och som avser 2021 och framåt, ingår i våra beräkningar. Förändringarna inför 2021 framgår av blad 7 i modellen Skatter & bidrag, medan tidigare års förändringar framgår av vår specificering av generella statsbidrag:

<https://skr.se/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/statsbidrag/specifiseringavvissastatsbidrag.31839.html>

”De gamla välfärdsmiljarderna” som aviserades i BP2017 ingår från och med 2021 till fullo i anslaget med 7,0 miljarder kronor (673 kr/inv.).

Preliminär kostnadsutjämning 2022

SKR har gjort en preliminär beräkning av 2022 års kostnadsutjämning med hjälp av uppdaterat underlag från Statistiska centralbyrån (SCB).

Som brukligt är inte samtliga variabler fastställda:

- tätortsbefolkning och tätortsgrader
- andel lågutbildade 20–40-åringar (i modellen för individ- och familjeomsorg)
- socioekonomiskt index (i modellen för förskola)
- eftersläpningsbidraget (i modellen för verksamhetsövergripande kostnader)
- de faktiska nettokostnaderna

Tätortsbefolkning och tätortsgrader

Var femte år uppdateras variablerna tätortsbefolkning och tätortsgrad i delmodellerna individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och kollektivtrafik. SCB publicerar 2020 års tätortsstatistik i oktober, vilket medför att de tre variablerna uppdateras först i decemberuppgifterna. För att undvika stora utfallsändringar har SKR använt 2018 års tätortsdata i delmodellerna för individ- och familjeomsorg och äldreomsorg. Dock finns osäkerhet kring hur

tätortsvariabeln ska uppdateras i kollektivtrafikmodellen. Vi bedömer i övrigt att det inte kommer bli några större förändringar i decemberutfallet, men bevakar frågan.

Andel lågutbildade 20–40-åringar (i modellen för individ- och familjeomsorg)

Indexet uppdateras till oktoberprognosen. Vid förra årets uppdatering ändrades utfallet med mellan –71 och 83 kronor per invånare.

Socioekonomiskt index i modellen för förskola

Indexet uppdateras till oktoberprognosen. Förra årets uppdatering innebär utfallsförändringar med mellan –99 och –68 kronor per invånare.

Eftersläpningsbidraget

Ersättningen för eftersläpning har i likhet med tidigare års aprilberäkningar satts till noll. Detta beror på att beräkningen för 2022 bygger på förändringen av folkmängden mellan 1 november 2020 och 2021. För de 26 kommuner som utjämningsåret 2021 fick ett bidrag innebär det en negativ förändring. Övriga kommuner betalade en avgift på 32 kronor per invånare. I modellen Skatter & bidrag finns det möjlighet att simulera bidragets storlek utifrån vad man tror att befolkningen blir per den 1 november 2021.

En minskande befolkningsökning gör att något färre kommuner är aktuella för bidraget, 62 kommuner kan få bidrag för eftersläpningseffekter. Dessa kommuner har haft en genomsnittlig befolkningsökning de senaste fem åren (2016 till 2020) som överstiger 1,2 procent. För att bli aktuell för ersättning bidragsåret 2022 måste befolkningen i dessa kommuner även öka med 1,2 procent mellan den 1 november 2020 och 2021. Varje ny invånare över tröskeln ger ett tillskott på mellan 40 000 och 58 000 kronor, beroende på respektive kommuns utfall i utjämningsystemen. Med tanke på bidragets storlek kan det vara en god idé att följa den faktiska befolkningsutvecklingen.

Det är viktigt att alla kommuner också tar viss höjd för finansieringen av eftersläpningen. Detta berör även kommuner som erhåller ett eventuellt bidrag. Finansieringen är i dessa beräkningar satt till 0, vilket även inkluderar beräkningarna i modellen Skatter & Bidrag, samt prognosunderlaget. Vi bedömer att fjolårets avgift på 32 kronor per invånare för de kommuner som inte får eftersläpningsbidrag är en rimlig utgångspunkt.

Tabell 7. Kommuner som kan komma att få eftersläpningsbidrag 2022

Procent

Kommun	Befolknings- utveckling 2016–2020	Kommun	Befolknings- utveckling 2016–2020	Kommun	Befolknings- utveckling 2016–2020
Botkyrka	1,23	Strängnäs	1,85	Falkenberg	1,31
Ekerö	1,41	Trosa	3,57	Halmstad	1,33
Haninge	2,27	Linköping	1,45	Kungsbacka	1,40
Huddinge	1,34	Habo	2,10	Laholm	1,39
Järfälla	2,25	Jönköping	1,34	Varberg	1,44
Nacka	1,75	Vaggeryd	1,70	Ale	1,95
Norrtälje	1,73	Växjö	1,51	Göteborg	1,22
Nykvarn	1,94	Älmhult	1,97	Kungälv	2,12
Sigtuna	1,72	Kalmar	1,50	Lerum	1,42
Solna	1,63	Burlöv	2,16	Mölnadal	2,19
Sundbyberg	2,63	Båstad	1,37	Partille	1,47
Södertälje	1,46	Helsingborg	1,63	Skövde	1,26
Upplands Väsby	1,96	Höganäs	1,24	Vårgårda	1,38
Upplands-Bro	3,13	Kävlinge	1,28	Hammarö	1,62
Värmdö	2,06	Lund	1,59	Karlstad	1,29
Österåker	1,93	Malmö	1,55	Lekeberg	2,62
Enköping	1,94	Staffanstorps	2,42	Örebro	1,72
Håbo	1,60	Svedala	2,28	Västerås	1,44
Knivsta	2,55	Ystad	1,34	Åre	2,18
Uppsala	2,24	Örkelljunga	1,25	Umeå	1,53
Gnesta	1,22	Östra Göinge	1,36		

Verksamhetens nettokostnader 2020

Verksamhetskostnaderna på riksnivå från bokslut 2020 kommer att ligga till grund för 2022 års kostnadsutjämning. Då verksamhetskostnader ännu inte är fastställda har SKR gjort en bedömning av hur dessa utvecklats mellan 2019 och 2020 utifrån preliminära uppgifter från 145 kommuner.

Reviderad LSS-utjämning 2021

18 mars publicerade SCB ett reviderat utfall av LSS-utjämningen för 2021. Förutom för en handfull kommuner, med korrigerade RS-värden eller korrigerad insatsstatistik, innebär revideringen ett ändrat utfall på några kronor per invånare.

Preliminär LSS-utjämning 2022

SCB har på uppdrag av SKR gjort en prognos för utfallet i LSS-utjämningsen 2022. Prislapparna och totalkostnaden är baserat på uppskattningar utifrån preliminära uppgifter från räkenskapssammandraget. För 243 kommuner beräknas personalkostnadsindex (PK-IX) utifrån preliminära uppgifter i räkenskapssammandraget för 2020, även om detta inte är färdiggranskat av SCB. För övriga kommuner används PK-IX från 2021 års utjämning som är baserat på RS för 2019. Vi kommer liksom tidigare år att göra en ny prognos för LSS-utjämningsen 2022 i juni när RS för 2020 är färdigt. Vi utgår från att regeringen väljer att uppdatera PK-IX, eftersom detta gjorts under en rad år.

Beräkningarna grundar sig på följande förutsättningar

- Antalet LSS-insatser per den 1 oktober 2020 enligt uppgifter från Socialstyrelsen.
- Antalet beslut om personlig assistans enligt SFB i oktober 2020 enligt uppgifter från Försäkringskassan.
- Personalkostnadsindex (PK-IX) baserat på RS 2020 för 243 kommuner, för övriga används det PK-IX som användes för reviderat utfall för utjämningsåret 2021. Respektive beräkningssätt per kommun framgår av bilaga 3, tabell 1. Om kommunens räkenskapssammandrag inte funnits tillgängligt används uppgifter från Försäkringskassan om kommunernas inbetalda ersättningar för personlig assistans enl. SFB under 2020.
- Folkmängdsuppgifter per den 31 december 2020.
- Vår prognos för prislappar vid beräkningen av grundläggande standardkostnader, som baseras på RS för 2020 med en prognos för totalkostnaderna på nationell nivå. Ökningen av nettokostnaderna i prognosen är 1,9 procent från 2019 till 2020.

Tabell 8. Prislappar baserade på RS 2020

Kronor per år

Bostad med särskild service	
vuxna (riktvärde)	1 028 154
barn	1 285 192
barn i familjehem	462 669
Daglig verksamhet	209 907
Övriga insatser	
korttidsvistelse (riktvärde)	309 853
korttidstillsyn	170 419
avlösarservice	77 463
ledsagarservice	77 463
kontaktperson	30 985
Personlig assistans	
enligt LSS (riktvärde)	608 073
enligt LASS/SFB	304 037

För de kommuner som har stora förändringar av antalet personer med verkställda beslut enligt LSS och SFB mellan åren och därmed stor förändring av bidrag/avgift i utjämningsystemet finns anledning att undersöka om underlaget är korrekt. Även vid stora förändringar av personalkostnadsindex kan det finnas anledning att granska uppgifterna i räkenskapssammandraget.

Kommunal verksamhet, sammanvägt prisindex

I våra kalkyler beräknas kommunernas verksamhetskostnader både i löpande och fasta priser. Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas vår senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2020–2024. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, t.ex. i budgetarbetet, med samma förutsättningar som används i SKR:s kalkyler. Jämfört med PKV från februari är det en upprevidering för 2021 som beror på ett högre löneantagande. En lägre prognos på KPIF motverkar ökningen. Förändringen 2022–2024 beror i stor utsträckning på förändrade personalomkostnader på grund av nya livslängdsantaganden samt nedsättning av arbetsgivaravgiften för unga.

Tabell 9. Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2020	2021	2022	2023	2024
Arbetskraftskostnader*	2,1	2,2	2,2	1,9	3,1
Övrig förbrukning	0,8	2,1	1,7	2,0	2,1
Prisförändring, %	1,7	2,1	2,1	2,0	2,8

**Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.*

Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKR:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKR:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna.

Det sker en kontinuerlig ökning av kvaliteten på arbetsinsatsen, bland annat till följd av högre utbildningsnivå, och därmed höjda löner. Vi betraktar denna kvalitetsökning som en volymförändring och inte som en prisförändring, därför justeras timlöneökningarna ned med en uppskattning av kvalitetsökningen.

Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av vår prognos för KPIF, dvs. konsumentprisindex med fast ränta, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Kommunvisa beräkningar av skatter och bidrag 2021–2028

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag K 2021–2028” på nedanstående webbsida:

<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/skatteunderlagsprognos/prognosunderlagforkommuner.1356.html>

Genom att i Excelfilen skriva in den egna kommunkoden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sin kommun.

I prognosunderlaget redovisas kommunvisa beräkningar av skatter och statsbidrag för åren 2021–2028. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns filer med specificering av generella och riktade statsbidrag. Av specificeringen av generella statsbidrag framgår vilka bidrag som ingår i anslaget för kommunalekonomisk utjämning och därmed i prognosunderlaget. Filerna återfinns på nedanstående webbsida:

<https://skr.se/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/statsbidrag/specifiseringavvissastatsbidrag.31839.html>

Skillnader jämfört med förra beräkningen (cirkulär 21:12) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Ny befolkningsprognos
- Preliminär kostnadsutjämning 2022
- Reviderad LSS-utjämning 2021
- Preliminär LSS-utjämning 2022

Uppdatering av modellen Skatter & bidrag

För att uppdatera modellen ska den aktuella filen laddas hem och sparas. Ladda ned filen;

- Uppdateringsfil-21020nr2.xls
från webbsidan <https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/skatteochbidragkommuner/uppdateringkommuner.1372.html>

Följ sedan instruktionerna i filen eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta cirkulär.

Information om tidpunkter under 2021

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, juridik. Klicka på Ekonomi och sedan på Ekonomikalendern.

Har du aktiverat ny prenumeration från vår webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på skr.se och välj Prenumerera på webbinnehåll. Länken ligger i den grå sidfoten.

Observera att alla gamla prenumerationer måste göras om sedan SKR efter påsk uppdaterat hela sin webbplats för att säkerställa att alla sidor följer lagen om tillgänglighet.

Under vårt område Ekonomi (under Ekonomi, juridik) finns de senaste uppdaterade cirkulären tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan cirkulären.

Frågor om detta cirkulär kan ställas till Anders Brunstedt (makroekonomi) 08-452 78 19, Bo Legerius (skatteunderlaget) 08-452 77 34, Anders Folkesson (kostnadsutjämnningen) 08-452 73 37, Måns Norberg (sammanvägt prisindex kommunal verksamhet, kostnadsutjämnning och LSS-utjämnning) 08-452 77 99, Mona Fridell (modellen Skatter & bidrag) 08-452 79 10.

Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skr.se.

SVERIGES KOMMUNER OCH REGIONER

Avdelningen för ekonomi och styrning
Sektionen för ekonomisk analys

Niclas Johansson

Mona Fridell

Bilagor:

Bilaga 1: Kostnadsutjämnning 2022 prognos, kronor per invånare

Bilaga 2: Förändring bidrag & avgift prognos 2022 mot utfall 2021, kronor per invånare

Bilaga 3: Preliminär utjämnning av LSS-kostnader 2022

”Prognosunderlag K-2021–2028-21020”, finns på nedanstående webbsida:
<https://skr.se/skr/ekonomijuridik/ekonomi/budgetochplanering/skatteunderlagsprognos/prognosunderlagforkommuner.1356.html>